No. 25.

JAVASCHE COURANT.

DINGSDAG *den 26sten Februari* 1828.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal zijn de volgende dispositien genomen.

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot leden van de weeskamer te Soerabaija, *C. P. W. Stutz*, boekhouder bij het marine departement aldaar, *P. van der Hilst*, ingenieur der civiele gebouwen en werken, en *C. Reep*, ambtenaar op wachtgeld.

Tot tweeden kommies bij de algemeene boekhouding, *L. W. Duncke.*

Tot eersten deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie te Samarang, *A. Pijl*, thans 2de deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden raad en in deszelfs plaats *C. Schwartze*, thans opziener der hervormde kerk te Samarang.

Tot opziener der vierde klasse bij den ingenieur der civiele gebouwen en werken te Samarang, *A. T. van der Geugten*, laatst pakhuis opziener aldaar.

Tot klerk bij het vendu departement te Batavia, *T. Willems*, en zulks in plaats van *D. G. Caesar*, gepensioneerd.

Tot zoutverkoop - pakhuismeester te Japara, *G. Brouwer*, laatst provisioneel - collecteur der tolpoorten en bazaars in de vorstenlanden.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal d. d. 7 dezer zijn de functien van adjunct ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia provisioneel opgedragen aan *J. F. Vermandel*, laatst adjunct landmeter en gezworen translateur aldaar.

Bataviasche Schutterij.

Tot chirurgijn der tweede klasse bij gemeld korps, de M. Doct. *W. Zelliger.*

MARINE DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot boekhouder op Onrust, *G. van der Plaat*, gewezen 2de kommies bij de directie van comptabiliteit en algemeene boekhouding.

MILITAIR DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant à la suite van de 18de afdeeling nationale infanterie *A. de Kock*, adjudant van den Luitenant Generaal, Luitenant Gouverneur Generaal.

BATAVIA, *den 25sten februari 1828.*

Wij hebben tijdingen van *Radjakwessie* van den 15den dezer ontvangen, ons meldende, dat volgens berigten van *Ngawie* van den 12den, *Sosro di Logo* zich met zijn gevolg zou bevinden in de dessa's *Pandangan* en *Koelalan*, noordwest van *Magettan*, en dat hij reeds vijf à zeven honderd man zou verzameld hebben, met het voornemen om laatstgemelde plaats aan te vallen. Bij het sluiten van den brief, die deze tijding naar *Rembang* zou overbrengen, ontving de assistent resident van *Radjakwessie* het berigt, dat *Sosro di Logo* reeds werkelijk *Magettan* overmeesterd had, en dat de *Patteh* van den regent *Sosro wi Notto* zou zijn gesneuveld en twee zonen van genoemden regent in de handen der muitelingen zouden zijn gevallen. De barissan van den regent van *Panorogo*, en zijne zonen, zouden, in overeenstemming met den pangerang van de *Madion*, den 14den van *Maas Patteh* naar *Magettan* oprukken, om den vijand van daar te verdrijven.

MAGELANG, *den 14den februari 1828.*

Alles is in deze residentie rustig. De van *Kretek* en *Wonosobo* ontvangen berigten behelzen, dat de majoors *Michiels* en van *Spengler*, met de derwaarts gezonden expeditionnaire troepen, zich bezig houden, om de muitelingen, die in die streken nog al sterk zijn, verder te verdrijven en het is te verwachten dat zulks spoedig gelukken zal.

Volgens eenen brief van den controleur der landelijke inkomsten *J. Persijn*, bij den prins van *Soerakarta*, *Ario Koesoemo Yoedo* in de *Bagaleen* aanwezig, hebben zich van den 1sten tot den 9den dezer weder honderd een-en-zeventig dessa's hoofden, zoo wel van het Soerakartasche als Djocjokartasche gebied onderworpen; van deze even zoo zeer, als van die, welke vroeger reeds tot ons waren overgekomen, heeft genoemde prins onderscheidene barissans tot eene generale sterkte van 952 manschappen te zamen gesteld. *Dipo Negoro* schijnt zich in de dessa *Pend-moa* bij *Banjoemening* op te houden. —Van *Bliek*, op de grenzen der residentie *Tagal*, wordt ons gemeld van den 17den, dat alles in de aangrenzende Djocjosche en Solosche distrikten rustig is, en dat de kommandant der mobile colonne no. 8 zich den 16den met een sterk detachement infanterie op *Bantar* zou dirigeren, om, ingeval dat het gerucht, dat er verspreid werd, dat de muitelingen *Segaloe* weder zouden aantasten, zich mogt bevestigen, als dan de concert met den majoor *Michiels* te kunnen handelen.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *den 25sten februari 1828.*

Uit de Middelburgsche Courant van den 18den october 1827 zien wij dat Z. M. de Koning de zitting der Staten Generaal, op den 15den dier maand, te 's Gravenhage, heeft geopend met de volgende aanspraak.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Ik mag, bij voortduring, het genoegen ondervinden, bij het openen dezer vergadering, aan U Edel Mogenden mede te deelen, dat onze buitenlandsche betrekkingen met alle mogendheden, door wederkeerige en welwillende vriendschap, op eenen gewenschten voet zijn onderhouden.

Mijne zorgen zijn bestendig daarhenen gerigt, om die betrekkingen dienstbaar te maken tot bevordering van het welzijn en de belangen mijner onderdanen.

De hoop, welke ik aan Uwe vergadering in het vorige jaar betuigde, dat er eerlang eene schikking, omtrent de aangelegenheden van den Roomsch-Katholieken eeredienst, met den Pauselijken Stoel zoude kunnen getroffen worden, heeft zich verwezenlijkt. De onderhandelingen deswege hebben, van wederzijde, het kenmerk gedragen van een opregt verlangen, om dit gewigtig onderwerp tot onderling genoegen te regelen, en zijn gelukkiglijk besloten door eene, te Rome geteekende, en thans bekrachtigde, overeenkomst, welke aan U. Edel Mog. zal worden medegedeeld.

Het voorbehoud, onder welk de afkondiging der bulle, bij die gelegenheid door den Paus uitgegeven, nopens de uitlegging dezer overeenkomst, door mij vergund is, bevat den waarborg, welke 's lands wetten noodzakelijk maakten.

Een traktaat van scheepvaart en handel, met de Vereenigde Staten van Mexiko gesloten, zal, aan de Nederlandsche vlag, in de Mexikaansche havens, de behandeling verzekeren, welke aan de meest begunstigde natie wordt toegestaan. Zoodra de ratificatien zullen zijn uitgewisseld, zal deze overeenkomst aan U Edel Mog. worden kenbaar gemaakt.

De beletselen, welke tot hiertoe de Nederlandsche scheepvaart verhinderden, om, in de Zweedsche havens, andere dan eigene voortbrengselen in te voeren, zijn, door eene beschikking van den Koning van Zweden en Noorwegen, voorloopig opgeheven. Eene wederkeerige bepaling, waarvan het ontwerp reeds in gereedheid is, zal, dien ten gevolge, door mij, eerstdaags, aan U Edel Mog. worden voorgesteld.

Onze handel neemt in het algemeen toe.

Onze scheepsbouw heeft eene groote ontwikkeling verkregen.

De landbouw beurt zich meer en meer op.

De ontginning van onze mijnen wordt met nadruk doorgezet.

Het fabriekwezen maakt gestadige vorderingen, en wedijvert, met moed en volharding, tegen de algemeene mededinging, zoo op de markten van Europa, als in andere werelddeelen. Zelfs zijn eenige, te voren in dit Rijk niet beoefende, takken van nijverheid herwaarts overgebragt.

Het vertier van de voortbrengselen onzer volksvlijt zal dan allermeest verzekerd worden, wanneer handelaar en fabriekant dezelfde lijn trekken, en hunne middelen vereenigen, tot behartiging van hunne eigene belangen en van de algemeene welvaart tevens.

De onderscheidene gedeelten der nationale visscherij worden met afwisselend geluk gedreven.

De ziekte, welke, op het einde van het vorige jaar, met ongewone hevigheid, in sommige onzer provincien heerschte, is, door gepaste maatregelen, dank zij de goede Voorzienigheid, grootelijks verminderd, en zijn middelen daargesteld tot wegneming der oorzaken, die de verspreiding dier ziekte kunnen bevorderd hebben.

De werken, tot voltooijing en vermeerdering van nuttige land- en water-communicatien, worden overal met kracht voortgezet, en doen derzelver gunstigen invloed op de ontwikkeling van alle bronnen van het volksbestaan meer en meer ondervinden.

De instellingen van het onderwijs blijven aan het opgmerk beantwoorden; zij ontvangen van tijd tot tijd die uitbreiding en wijziging, welke de wetenschappelijke behoefte vordert.

De bloei der schoone-kunsten wordt, door alle gepaste middelen, bevorderd.

De onlusten op Java hebben een meer geruststellend aanzien verkregen; het hoofd der opstandelingen is, achtervolgens door menige zijner medestanders verlaten geworden. Het enkel vooruitzigt op de van hier gezondene versterking der krijgsmagt, waarvan een groot gedeelte sedert is aangekomen, heeft, volgens de laatste berigten, eenen gunstigen indruk voor het Nederlandsche gezag op de muitelingen gemaakt. In deze gesteldheid van zaken, is het mijn voornemen, aan U Edel Mog. nog eene buitengewone te gemoetkoming voor die kolonie voor te dragen, welke, voor het oogenblik, geene andere, dan de reeds door U Edel Mog. gewaarborgde, opoffering zal vorderen.

De ondervinding heeft mij de overtuiging gegeven, dat onze

West-Indische bezittingen insgelijks eenige bijzondere voorziening behoeven, tot bevordering van derzelver welvaart, in verband met de belangen van het moederland. Een Kommissaris Generaal wordt door mij derwaarts gezonden, voorzien van de vereischte voorschriften, om aldaar een eenvoudig en min kostbaar bestuur in te voeren, en om aan reeds vroeger uitgevaardigde besluiten, de rigting te geven, welke in derzelver bedoeling ligt, doch, door verschillende omstandigheden, tot nu toe niet gevolgd is.

De onderscheidene takken van 's Rijks ontvangsten hebben, in dit loopende jaar, over het geheel, volkomen aan de verwachting beantwoord.

Het ontwerp eener meer juiste en geëvenredigde verdeeling der grondlasten, in Uwe laatste vergadering onderzocht, is, op het verzoek van U Ed. Mog. nader overwogen. Mijn voornemen is thans, eene grootere uitbreiding der kadastrale schattingen af te wachten, alvorens de bepaalde regeling van dit belangrijk onderwerp, voor het vervolg, voor te stellen. Intusschen vordert de billijkheid, dat die provincien, welker over-belasting genoegzaam erkend is, eene tijdelijke verligting ondervinden, en ik mag dus met gerustheid op Uwe medewerking rekenen, tot het daarstellen van eenen maatregel, welke met die bedoeling ter tafel van U Edel Mog. zal worden gebragt.

De nog bestaande inrigting der loterijen is, bij ondervinding, gebleken, nu en dan, aanleiding tot verkeerdheden te geven, en eenen schadelijken invloed uit te oefenen op de zedelijkheid der ingezetenen; met den aanvang van het volgend jaar zal, door gepaste wijzigingen, in die gebreken worden voorzien.

Het strekt mij tot genoegen, aan U Edel Mog. de verzekering te kunnen geven, dat hoezeer de geldelijke toestand der overzeesche bezittingen de begrooting van het volgend jaar met meerdere uitgaven bezwaart, en de veranderde instelling der loterijen eene vermindering van inkomsten moet doen voorzien, er geene buitengewone opofferingen van mijne beminde onderdanen zullen behoeven te worden gevraagd.

De wettelijke beschikking, in Uwe vorige vergadering genomen, nopens de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie zal in de tegenwoordige hare volledigheid kunnen erlangen, door de bepaling der geregtelijke kantons, waarin het Koningrijk zal worden verdeeld.

Het wetboek op het strafregt, reeds vroeger, mijnentwege, aan de leden der Staten-Generaal medegedeeld, zal insgelijks in deze zitting aan de beraadslaging van U Edel Mog. worden onderworpen, gelijk mede dat op de manier van procederen in burgerlijke zaken.

Ik voede zelfs de hoop, dat ook de wet op de wijze van procederen in strafzaken aan U Edel Mog. zal kunnen worden aangeboden, waarmede dan het geheele zamenstel der wetgeving, bij de Grondwet voorgeschreven, zal zijn voltooid.

De menigvuldige gewigtige onderwerpen, bij die wetten met zorg behandeld, zullen, uit den aard der zaak, gelegenheid geven tot onderscheidene wijzen van beschouwing, en aan U Edel Mog. in Uwe tegenwoordige zitting, eenen grooten omvang van moeijelijke werkzaamheden verschaffen. Aan de goede en heilzame uitkomsten derzelve voor het Vaderland, kan ik niet twijfelen. Eensgezind in onze liefde voor hetzelve, en in onze zucht tot behartiging van het welzijn onzer landgenooten, zullen wij niet te kort schieten in het gemeen overleg der middelen, die daartoe, onder den Goddelijken zegen, leiden kunnen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN, *den 8sten september.*

Verleden vrijdag is de heer *Herries* nog niet bepaaldelijk als kanzelier van den exchequer benoemd, en heeft Z. M. nog een gesprek gehad met den markies *van Landsdown* over deze belangrijke omstandigheid, doch maandag heeft deze aangelegenheid haar beslag erlangd, en wel geheel en al ten genoege van de gematigde Whigs, welke laatstelijk door den heer *Canning* in het ministerie zijn geroepen. Het schijnt, dat lord *Goderich* de benoeming van den heer *Herries* Z. M. heeft voorgeslagen, zonder zijne ambtgenooten daar over te raadplegen; dat dit verzuim hen eenigermate heeft getroffen; dat men als toen in het denkbeeld is geraakt, dat deze benoeming als een eerste terugtred tot het ministerie der Torys konde worden aangemerkt, en dat men twijfel heeft beginnen te voeden ter zake van de staatkundige begrippen van den nieuwen minister. In de conferentie met den markies *van Landsdown* moet Z. M. echter alle deze vermoedens hebben doen vervallen, en het ministerie is gebleven zoo als het was, behoudens de benoeming van den heer *Herries* als kanzelier van den exchequer, den heer *Huskisson* als minister van oorlog en colonien en den heer *Grant* als president van den handelsraad. De markies *van Landsdown* blijft minister van binnenlandsche zaken, terwijl het opperbevel over de landmagt aan den hertog *van Wellington*, en dat over de zeemagt aan den hertog van *Clarence*, den vermoedelijken erfgenaam van de kroon, blijven opgedragen, zonder dat deze beide laatste zitting zullen nemen in het kabinet.

—Het ministerieel avondblad beoordeelt voor als nog geenszins het voordeelige of nadeelige van het besluit van Keizer *D. Pedro*, behelzende de benoeming van *D. Miguel* als regent van Portugal. Het merkt alleen, ten opzigte van een berigt, als of *D. Miguel* eerlang Weenen zoude verlaten, om zich naar Lissabon te begeven, aan, dat: „zoo die reize plaats heeft, dezelve voorzeker zal geschieden, ten gevolge van eene voorafgaande overeenkomst tusschen de verbondene mogendheden, en, zoo het hoopt, van eene overeenkomst, in allen deele ten genoege van Engeland." Het voegt er bij, dat het in dat geval welligt wenschelijk zoude zijn, dat *D. Miguel* op zijne reize naar Lissabon, ook Londen bezocht.

—Berigten van Jamaica melden, dat de generaal *Bolivar*, na den 5den juli met het britsch fregat *Druid*, vergezeld door eenige troepen, Laguayra te hebben verlaten, te Carthagena is ontscheept, en aldaar met de meeste eerbewijzing is ontvangen. De britsche minister bij het gemeenebest van Columbia, de heer *Cockburn*, welke zich mede aan boord van de *Druid* bevond, heeft zich verder naar Jamaica begeven.

Berigten uit Gibraltar melden, dat verscheidene barbarijsche roofschepen in zee zijn gestoken; dat zij zich op de oostkust van Spanje hebben verspreid en dat zes derzelve den Atlantischen oceaan zijn ingezeild. Twee dezer kruissers zijn, zoo verzekerd wordt, des nachts door de fransche blokkade-vloot heenen gestevend, vertrouwende op hunne bezeilheid en inzonderheid op de menigte hunner riemen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 4den september.*

Volgens berigten uit Konstantinopel tot den 10den augustus voeren de Turken steeds een hoogen toon, wegens de jongste maatregelen van de drie verbondene mogendheden, en had de Reis-Effendi de gezanten doen te kennen geven, dat der Porte niets anders zoude overschieten, dan hand aan het werk te slaan en de poorten van het kasteel der zeven torens (waarin voorheen de ministers der mogendheden, aan welke de Turken den oorlog verklaarden, plagten te worden opgesloten) andermaal te openen. Men wachtte met het indienen van het ultimatum, tot dat ook de fransche gezant het traktaat zoude hebben ontvangen, en men meende, dat deze gezamenlijke maatregel den hoogen toon des Sultans zoude doen dalen.

—Men meldt uit Weenen, dat, behalve eene ligting van manschappen voor het leger, ook meer verlofgangers dan gewonelijk zijn opgeroepen, en dat men mede spreekt van het ondernemen eener geldleening van 30 à 40 millioenen. Deze geruchten hebben echter geenen bijzonderen invloed ter beurze, en men wil steeds de daling der weener bank-actien aan het te wachten dividend hebben toegeschreven.

—Men verzekert steeds, dat de portugeesche Infant *D. Miguel* met het begin van october de terugreis naar Portugal zal aannemen, en onder weg den Koning van Frankrijk een bezoek zal geven.

—Volgens een der duitsche bladen is het gerucht, als of H. K. H. de Keurprinses van Hessen zich te Hanau zoude vestigen, niet gegrond.

HAMBURG, *den 4den september.*

De rijksdag van Noorwegen heeft eene bezending aan den Koning van Zweden gezonden, ten einde Z. M. geluk te wenschen met de geboorte van zijnen tweeden klein-zoon, den hertog *van Upland.* „Met vertrouwen" dus luide onder andere het adres „zien wij de toekomst te gemoet, en hopen wij, dat de jonge loten van den edelen Konings-stam, krachtige, der stormen trotserende boomen mogen worden, onder welker schaduw den bewoneren van het Scandinavisch schier-eiland een verlicht, dengdzaam en gelukkig aanzijn beschoren is. Mogt hunne zekerheid bedreigd worden, dan zullen beide de kamp-vechters, die, na een langen, doch eervollen strijd, de stem der wijsheid gehoor gevende, naar oud gebruik, broederschap op leven en dood hebben aangegaan, man aan man, met krachtigen moed, het koningshuis en de gemeenschappelijke vrijheid en onafhankelijkheid beschermen."

De Koning heeft de bezending minzaam voor deze gevoelens van trouw gedankt, en haar geantwoord, dat die gelukkige toekomst alleen door het handhaven der grondwet kan worden verzekerd. Z. M. heeft 'er echter bijgevoegd, met verwondering zekere besluiten van den rijksdag te hebben vernomen, die niet geheel en al met die grondwet instemmen, doch eerlang in staat te zullen zijn de ware meening dier vergadering dien aangaande te kunnen toetsen.

—Men meldt uit Petersburg, dat de Keizer van Rusland zich zeer te vrede heeft getoond over de militaire colonien van Novgorod; dat de akkerbouw bevorderd wordt, zonder dat het militaire wezen daar door lijdt.

Den 12den augustus heeft men te Odessa berigt bekomen, dat eene koopvaardij-vloot van ten minste 80 zeilen, derwaarts en naar Taganrog bestemd, het kanaal van Konstantinopel had verlaten.

—Volgens berigten uit Berlijn is graaf *Stroganoff* die in 1821 Russisch ambassadeur is geweest in Konstantinopel, naar Petersburg ontboden.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 1sten september.*

De gedeputeerde Staten hebben maatregelen genomen, om de te Vilvoorden veroorzaakte schade te herstellen. — Vier der gevangenen, verdacht van den brand te hebben gesticht, zijn in naauwere bewaring gebragt.

den 2den september.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* is van Mons terug gekomen; men verzekert intusschen stellig, dat Z. K. H. het fransche kamp te St. Omer zal gaan bezoeken. De aartsbisschop van Mechelen is weder hersteld.

den 4den september.

De oorzaak van den brand van Vilvoorden schijnt nog niet uitgemaakt.

—De berigten van een der fransche Phil-hellenen, onlangs uit Griekenland terug gekomen, dragen nieuwe blijken van de oneenigheid, welke daar te lande tusschen de fransche en britsche begunstigers der grieksche zaak is uitgebroken. Terwijl de generaal *Church* de overgave van de acropolis aan franschen invloed toeschrijft, wil men die overgave in deze berigten op rekening van eerstgenoemden veldheer gesteld hebben en verzekert men, dat de Overste *Fabvier* te dier zake zijn ontslag heeft genomen. Voorts is er men in dezelve verschillende bijzonderheden, wegens de vijandelijkheden, die de 1sten en 3den juli tusschen *Fotomara* en *Grivas*, den bevelhebber van een der kasteelen van Napoli, zijn gepleegd; vijandelijkheden, die van elders zijn voorgesteld, als het gevolg van eene poging van *Colocotroni*, om zich van het gezegd kasteel meester te maken, en waarvan de bedoelde opgave zeker eenigzins overdreven voorkomt.

—De ware staat der zaken zal nader moeten blijken; dat is intusschen zeker, dat berigten uit die oorden tot half juli niets verders aangaande deze aangelegenheden hebben opgeleverd, en dat het gebeurde lord *Cochrane* niet heeft belet, op nieuw voor de grieksche zaak zijn leven op het spel te zetten, en in het laatst van juli eene turksche korvet te vermeesteren.

den 9ten september.

Z. M. heeft bepaald, dat geene personen de functien van hoogleeraar in den Godsdienst, rabbijn, bijzitter-rabbijn, of leeraar bij de israelitische gemeenten zullen mogen uitoefenen, welke niet behoorlijk tot dat einde zijn geexamineerd en aangesteld; op straffe, als bij de wet van 6 maart 1818 is voorgeschreven.

—Z. M. de Koning van Frankrijk is gisteren te Rijssel binnen gekomen. Men verzekert, dat een aantal inwoners dier stad zich vrijwillig heeft aangeboden, om Z. K. H. den Prins *van Oranje* te gemoet te gaan en te ontvangen.

—De adjudanten van Z. K. H Prins *Frederik* zijn naar het kamp van Ravels vertrokken. Men gelooft, dat de Prins heden avond zal volgen, en dat de groote manoeuvres den 15 of 16 zullen beginnen.

'S GRAVENHAGE, *den 3den september.*

Bij dispositie van gedeputeerde Staten van Zuidholland, van den 28sten augustus ll, is bekend gemaakt aan burgemeesteren en wethouders der steden, en aan burgemeesteren en assessoren der gemeenten ten platten lande, in deze provincie dat het aan Z. M. behaagd heeft, te bepalen, *dat, van en met den 1sten januari 1829, het begraven van lijken in kerken, kapellen en bedeplaatsen, hetzij publieke, hetzij aan gestichten of particulieren toebehoorende, door het geheele Rijk zal verboden worden*, en dat, ten gevolge van dien, voor het gemelde tijdstip, door de plaatselijke besturen zal of zullen worden aangelegd, ééne of meerdere begraafplaatsen, ten minste 35 a 40 ellen buiten de gebouwde kom der gemeente; en hebben mitsdien de gedeputeerde Staten de besturen der steden en gemeenten ten platten lande uitgenoodigd, om, voor zoo verre zij in het geval zullen zijn, nieuwe begraafplaatsen te moeten aanleggen, vóór den 1sten januari 1828 aan de vergadering der gedeputeerde Staten in te zenden de opgaven der middelen, welke zij zullen hebben beraamd, om aan het verlangen des Konings te voldoen, en, om de daartoe benoodigde uitgaven te bestrijken; terwijl zij tevens aan gezegde besturen hebben te kennen gegeven, dat, hoezeer aan de eigenaren van graven in de kerken wel niet kan worden toegekend een regt van schadevergoeding te vorderen, wegens het daar te stellen verbod, om, bij voorduring, in dezelve te doen begraven, wanneer dit verbod op eene wettige wijs, ter algemeenen nutte, wordt daargesteld; het evenwel Zijner Majesteit zal welgevallen, wanneer, op gronden van billijkheid, de gemeentebesturen, bij het aanleggen der begraafplaatsen, aan de eigenaren van graven in de kerken, zoo veel mogelijk, door het aanwijzen van graven in plaats van die, welke zij verliezen, hetzij op de nieuwe begraafplaatsen, hetzij op die, welke behouden blijven, hetzij op eene andere wijs, eenige tegemoetkoming trachten te bezorgen; wordende, eindelijk, de gemeentebesturen uitgenoodigd, om, voor of uiterlijk op den bovengemelden tijd, aan gedeputeerde Staten de middelen voor te dragen, door welke zal behooren te worden voorzien in het verlies, hetwelk de kerkgebouwen, door het doen ophouden van het begraven der lijken in de kerken, zullen lijden.

den 6den september.

Heden ochtend, ten half elf ure, is brand ontstaan in de Nieuwe Kerk alhier. Dezelve liet zich, in den beginne, zeer ernstig aanzien, doch door de spoedige komst en de onvermoeide werkzaamheid der spuiten, vooral no. 2 en 3, is dezelve schielijk gebluscht. De schade aan het gebouw is zeer gering.

HAARLEM, *den 9den september.*

Het aantal der overledenen te Groningen in de acht dagen, eindigende den 30sten dezer, is weder tot 39 geklommen.

den 10den september.

In de laatste week zijn te Groningen 33 personen overleden, eene vermindering opleverende, in vergelijking van het aantal der voorgaande week, van 6 lijken. In Antwerpen telt de bezetting 730 zieken.

—Den 7den is Z. K. H. de Prins *van Oranje* uit Brussel naar St. Omer vertrokken.

—Naar men verneemt, wordt het bedelaars-werkhuis te Hoorn opgeheven, en zijn de stichting van Ommerschans en de stichtingen van Veenhuizen, welke niet tot kindergestichten dienen, verklaard bedelaars-werkhuizen voor de noordelijke provincien.

—Z. M. heeft tevens nog eenige bepalingen gemaakt, betreffende de verpligting, om de kinderen van 6 tot 18 jaren uit de godshuizen, welke, geheel of gedeeltelijk, worden gesubsidieerd, of uit openbare collecten ondersteund, van jaar tot jaar in de kolonien van de maatschappij van weldadigheid te plaatsen.

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Feb. 21—Eng. schip *Champion*, H. Lock, naar Antwerpen, passagiers: de heeren G. H. Baud en L. R. Besel.—schoener *Zeemeeuw*, S. H. Veer, naar Amsterdam, passagiers: de heeren J. L. Wellenke en dochtertje, en de heer M. Schwaner.

BATAVIA.

Aangekomen.

Feb. 23—Fransch schip *la Jeune Clemence*, P. C. Baudouin, van Sinkapoer den 10den februari.—schip *Cornelia Henrica*, J. Sipkes Teijeszoon, van Amsterdam den 10den september 1827, met Zr. Ms. troepen, passagier: majoor Menu.

Feb. 24—Eng. schip *Marquis of Anglesey*, W. Steward, van Sijdneij den 12den december 1827, passagier: de heer F. J. Andriesse.

Vertrokken.

Feb. 23—stoom-boot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Samarang; met Zr. Ms. troepen.

Feb. 24—schip *Louisa*, A. Smith, naar Tanara, passagier: de heer J. Maughan.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Anna Paulowna*: schepen Oeij Sinjo, Handel-Maatschappij, De Gezusters, Marij, Admiraal Buijskes, Henriette en Henrij, Thalia, Lord Minto, Kolonist, Cornelia Henrica, brik Philotax; schoener Dries. — Eng. schepen Burrell, Marquis of Lansdown, Marquis of Anglesey; brikken Oscar, Cecilia. — Amerik. schip Magnolia; brik Indus. — Fransch schip la Jeune Clemence. — Portugeesch schip Providencia.

SAMARANG.

Aangekomen.

Feb. 18—schip *Grace*, W. Gode, van Soerabaija, passagier: kapitein Van Ganzen.

Feb. 20—schip *Star*, C. Boijle, van Rembang.—schoener *Flora*, A. Laming, van Batavia, passagiers: de heer Munroo en 2 Armenianen.

Vertrokken.

Feb. 19—schip *Marij*, H. J. Greene, naar Soerabaija, met Zr. Ms. troepen.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Feb. 17—schip *Vrouw Helena*, G. Martherus, van Samarang den 13den februari, passagiers: de heer Awatt en vrouw, de heer C. Johannes, juffrouwen Martherus en Owen.—schip *Aurora*, C. Loijd, van eene verlooren reis naar Batavia, passagier: de heer C. Williams.

Vertrokken.

Feb. 18—Zr. Ms. brik *Haaij*, en schoener *Brak*, luitenant der 1ste klasse G. E. Pool, en luitenant der 2de klasse A. A. van der Waal, koerssttellende om de west.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Pallas*, *Dageraad*; schoeners *Iris*, *Zephir*, *Circé*, *Pollux*; roei-kanonneer-boot *No.* 15; kora-kora *No.* 16, transport-boot *No.* 4; schepen Teksoen, Fatal Raciman, Mostora, Louisa, The Fair Armenian, Carolina en Jacoba, Buitenzorg, Vrouw Helena, Aurora; brikken Le Heros, Tiksing, Nederlander, Dorothea; schoener Tartar; kotter Dolphijn; galjas Kim Hokhim.

ADVERTENTIEN.

De Resident van Batavia, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat op zaturdag den 1sten maart aanstaande, ten zijnen overstaan, voor rekening van het Gouvernement, aan het lokaal der Beurs, publiek aan den meestbiedenden zal worden verkocht de steenen loods op de stapelplaats alhier, voor afbraak, alsmede een Gouvernements kielligter, welke zich alhier op het strand bevindt; zullende de koopsom van een en ander geheel in kopergeld kunnen worden voldaan.

BATAVIA, *den 21sten feb. 1828.* *De Resident voornoemd,* BESIER.

—Narigten verlangd wordende omtrent den persoon van *Nicolaas Lenst*, die gezegd wordt in den jare 1790-91, met het schip CANDIA, voor de voormalige kamer Rotterdam, als hooplooper naar de Oost-Indiën te zijn vertrokken en zich, volgens informatien, den 27sten November 1792 te Makasser moet hebben bevonden; zoo wordt een ieder, die de verlangde narigten, omtrent gemelden persoon of zijne nalatenschap, mogt kunnen geven, verzocht dezelve ten bureele van den ondergeteekende te willen inzenden. *De Resident van Batavia,*

BATAVIA, *den 21sten feb. 1828.* BESIER.

—De Resident van Batavia maakt mits deze bekend, dat naar aanleiding van art. 12 der speciale pacht voorwaarden voor de lombardhuizen, op zaturdag den 1sten maart aanstaande, en des noodig volgende zaturdagen, ten overstaan eener kommissie, voor het lokaal van den landraad in de Koestraat, bij publicke vendutie zullen worden verkocht de ondervolgende in de lombardhuizen te Batavia en Ommelanden binnen de beleenings termijn onuitgelost gebleven pandgoederen, als:

a. De juweelen, goud, zilver en andere metaal werken, die op den beleenings termijn van een jaar gedurende de maanden october, november en december 1826 zijn verpand.

b. De katoenen en andere diergelijke goederen, welke op eenen beleenings termijn van drie maanden, gedurende de maanden julij, augustus en september 1827 zijn verpand geworden.

Wordende de belanghebbenden welke vermeenen mogten op het eventueel meerder rendement van deze te verkoopen goederen dan het daar op beleende aanspraak te kunnen maken, bij deze opgeroepen, om zich voor den dag der verkooping, bij den chef der lombarden ten kantore van den assistent resident voor de stedelijke policie, alwaar tevens de lijsten der te verkoopen goederen ter visie liggen.

BATAVIA, *den 22sten feb. 1828.* *De Resident voornoemd,* BESIER.

MARKTPRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Klapper-olie per takker of 33 bottels.	6	50	9	90	5	„
Katjang-olie dito dito. . .	5	„	8	25	6	„
Dempel-olie per pikol. . .	„	„	20	„	22	„
Rijst per koijang.	110 a 120	„	100	„	99 a 100	[illegible]
Idem per gantang.	„	50	„	27	„	[illegible]
Brandhout de vadem van 48 voeten op 6	10	„	12	„	20	„

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia.		Samarang.		Soerabaija.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	33½
Varkens-vleesch het katje.	„	26½	„	50	„	50
Ossen-vleesch het pond.	„	20	„	16	„	16

EDICTALE CITATIEN.

Pro Justitia.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe door den Fiskaal bij denzelven raad *Jan van der Vinne*, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indie gedaan verzoek, hebben verleend het *tweede default* en admissie tot het doen eener derde citatie bij edicte *advalvas curiae*, op en tegen alle degenen, die mogten vermeenen eenig regt, aanspraak, actie of pretentie te hebben op de hierna te melden penningen, zijnde de overschietende gelden uit de daarbij vermelde, verevende desolate boedels, welke door de regthebbenden, ondanks de daartoe gedane oproeping, onafgehaald zijn gebleven, dan wel, waarvan geene toewijzing bij vonnis aan iemand is gedaan; als:

f — : 44½ cents, uit den boedel van wijlen *J. G. Dunbaven*, in leven scheeps kapitein, overleden te Batavia, den 3den december 1823.

f 6 : 02 cents, uit den boedel van wijlen *J. K. Dipping*, in leven geëmploijeerde, overleden te Batavia, den 27sten februari 1823.

f 2805 : 45 cents, uit den boedel van wijlen *J. Robertson*, in leven scheeps-kapitein, overleden ter reede Batavia, den 22sten mei 1821.

f 162 : 82½ cents, uit den boedel van wijlen *J. J. Haas*, in leven opziener van 's lands houtstapel plaats, overleden te Batavia, den 15den october 1823.

f 16 : 65 cents, uit den boedel van *E. M. Canquerij*, in leven particulier, overleden te Weltevrede, den 28sten augustus 1823.

f 15 : 16 cents, uit den boedel van *R. Philips*, in leven scheeps-kapitein, overleden te Amboina, in juni 1823.

f 7 : 33½ cents, uit den boedel van *J. Veldhaus*, in leven particulier, overleden te Weltevrede, den 3den december 1823.

f 670 : 71½ cents, uit den boedel van den chinees *Souw Tjienko*, in leven waronghouder, overleden te Batavia, den 14den juni 1821.

f 85 : 28½ cents, uit den boedel van *J. Oosterwijk*, in leven cipier der boeijen van het Hoog Geregtshof, overleden te Batavia, den 5den april 1824.

f 5 : 45 cents, uit den boedel van *Pieter Stokbro*, in leven eerste luitenant ter zee, overleden aan boord van Z. M. schip **Tromp**, den 20sten maart 1823.

Zoo is het, dat ik *H. F. Schouten* deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, bij deze voor de *derde maal* dagvaard allen en een iegelijk, die zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hierboven vermelde penningen, om op donderdag den 3den april 1828, des morgens te acht ure precies, ter openbare rol van welmelden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het tweede default te purgeren, als nog hun vermeend regt of pretentie te institueren, voorts te zien dienen van intendith met de verificatien daartoe specterende en alsnog te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, als door den Fiskaal voornoemd tot confiscatie van welmelde penningen zal worden gedaan, en genomen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub pœne tegen de nalatigen of noncomparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, van de puije van het Raadhuis op den 21sten februari 1828.

De gezworen exploiteur voornoemd,
SCHOUTEN.

—*Pro Justitia.*

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den Fiskaal R. O. bij denzelven Raad, gedaan verzoek, heeft verleend het tweede defaut en ten profite regtens admissie tot het doen eener derde citatie ex su per abondantie bij edicte *advalvas curiæ*, tegen woensdag den 26sten maart eerstkomende, op en tegen de genen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op eene som van vijf-en-dertig guldens en vier-en-dertig cents, spoortgesproten uit den insolventen boedel van wijlen *Anthonie le Febre*, waarvan bij vonnis van voornoemden raad, in der tijd geene toewijzing aan iemand is gedaan; e

Zoo is het, dat ik ondergeteekende tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de derde maal dagvaard allen en een iegelijk, die zich tot dezelve som van vijf-en-dertig guldens en vier-en-dertig cents mogt geregtigd achten, om op woensdag den 26sten maart 1828, des morgens ten half acht ure precies, in persoon, dan wel door gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden raad, ten einde het tweede defaut te purgeren, de kosten van dien te refunderen, als nog te hooren refereren aan den ingediende eisch en stukken, alsmede te zien dienen van intendith sub poene tegen de nalatigen of non comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Samarang den 16den februari 1828.

De tweede deurw. en gezw. exploiteur
A. PIJL.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Met referte tot onze advertentie van den 21 dezer in de vorige courant, adverteren wij, dat onze oppositie van executie is aangenomen, en dat dezelve dien ten gevolge van wege het Hoog Geregtshof is opgeschorst tot den finalen afloop der procedures.

WATTENDORFF, HIPP en ZIMMERMAN.

Batavia, 22 *februari 1828.*

—De ondergeteekende acht zich verpligt, tot handhaving van zijn crediet, aan zijne buitenlandsche vrienden te berigten, dat volgens de advertentie van 20 dezer, de executie zijner goederen geen voortgang heeft gevonden en ontstaat uit de weigering eener meer dan genoegzame aanwijzing van koperen munt, welke door hem wordt aangeboden.

GOZEWIJN van HARPEN.

—Den 6den maart zal, voor rekening des boedels van wijlen den weledelgestrengen heer *F. E. Hardy*, worden verkocht eene verzameling van uitgezochte hollandsche, engelsche en fransche werken, alsmede eenige fraaije persiaansche sabels en andere wapenen en paarden.

HIPP, *geassum. executeur.*

Samarang, 17 *feb. 1828.*

—De welbeklante en welgeassorteerde toko van *J. F. Goltdammer*, te Batavia, wordt bij deze ter overneming gepresenteerd op aannemelijke voorwaarden.

—De ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den landraad van Samarang maakt bij deze bekend, dat op den 12den maart aanstaande, bij wege van executie, publiek zal worden verkocht:

Een steenen met pannen gedekt huis, staande op 's Lands grond, gelegen bewesten en buiten deze stad, aan de oostzijde van den grooten weg van de Maleische kampong aldaar, wijk litt. Q, no. 49.

Een stukje land, gelegen bewesten en buiten deze stad, aan de noordzijde van den weg achter de militaire school naar Pontjol, wijk litt. T, no. 291; beide toebehoorende aan *Intje Felix.*

Aldus gedaan en gepubliceerd te Samarang den 16den februari 1828. *De deurw. en gezw. expl. voornd.*

STRONCK.

—Op de vendutie van heden den 26sten februari, op de Groote rivier, zal tegen elf ure mede worden verkocht een slaaf, genaamd *Mars*, zijnde bekwame dispensier en goede huisjongen.

GEBOORTEN.

Heden beviel van eenen zoon *J. Woolled*, wed. *J. A. A. Boogaard.*

16 februari 1828.

—Heden verloste voorspoedig van een zoon, de echtgenoot van G. J. CORDESIUS.

22 februari 1828.

STERFGEVALLEN.

Onze geliefde moeder *Sibalda Tieleman* stierf op den 20sten september j. l., in den ouderdom van 74 jaren.

Batavia, J. BORGER, *Az.*
22 februari 1828. J. H. BORGER,
geb. *Diering.*

VERTREKKENDE PERSONEN.

Spencer verlaat Java.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

Passage naar Nederland, met het voor passagiers bijzonder goed ingerigt, gekoperd fregatschip DE HENRIETTE EN HENRY, kapitein *Klueger*; hetzelve zal, den 4den of 5den maart aanstaande vertrekken; te bevragen bij gemelden kapitein, ten kantore van de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij.

Batavia, *den 25sten februari 1828.*

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Tot inwoning wordt gelegenheid aangeboden op Goenoengsaharie, achter het nieuwe gebouw; adres lands drukkerij.

—De apotheker *J. P. F. Krämer* heeft tot gemagtigden aangesteld deszelfs broeder, den predikant *Krämer.*

20 februari 1828.

Te Batavia, ter Lands Drukkerij.